Dosarul nr. 5r-1062/2025 4-25134891-38-5r-19092025

**H O T Ă R Â R E**

**În numele Legii**

09 decembrie 2025 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța de judecată, în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iurie MOVILĂ

Grefier Mircea DOLGHI și Irina BUHANIUC

cu participarea:

reprezentantului petiționarului ,ÎS ”Moldelectrica” Ion AGACHI

agentului constatator al IPM Orhei Vitalie MUDREA

examinând în ședință de judecată publică, cauza contravențională, la contestația depusă de petiționarul ÎS ”Moldelectrica”, împotriva deciziei nr.040134 din 03.09.2025, al agentului constatator al Inspectoratului pentru protecția mediului Orhei, întocmit în temeiul art. 122 alin. (1) din Codul contravențional,

**a constatat**

**1.** La 19 septembrie 2025, în Judecătoria Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, contestația depusă de petiționarul ÎS ”Moldelectrica”, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.040134 și a deciziei agentului constatator, din 03.09.2025, prin care acesta, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 122 alin. (1) din Codul contravențional, şi sancționat cu amendă în mărime de 300 unități convenționale.

**2.** În motivarea contestației, petentul a indicat că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 040134, din 03.09.2025, de agentul constatator IPM Orhei, Vitalie Mudrea, i-a fost invocat comiterea contravenției „Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuştilor” prevăzute la art. 122 alin.(l) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea - amendă, în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 15000,00 (cincisprezece mii) lei.

Invocă petentul că cu procesul - verbal cu privire la contravenție nu este de acord şi consideră că în acțiunile sale nu există fapta contravențională prevăzută la art. 122 Cod contravențional, din următoarele considerente: Întreprinderea de Stat „Moldelectrica", în calitate de operator al sistemului de transport al energiei electrice, înregistrată conform

legislației Republicii Moldova, formulează prezenta plângere împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 040134 din data de 03.09.2025, prin care agentul constatator al Inspectoratului pentru protecția mediului Orhei, dl Mudrea Vitalie, în temeiul art. 122 alin. [1] Cod contravențional, a aplicat o amenda contravențională în mărime de 15 000,00 MDL, pentru „tăierea ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuștilor. "Cu referire la cele expuse supra, menţionează următoarele motive de fapt: Î.S. „Moldelectrica" este operatorul sistemului de transport al Republicii Moldova, titular de licenţă pentru transportul energiei electrice, care dispune de reţele electrice de transport, îndeplineşte funcţii de transport al energiei electrice şi de dirijare operativ-tehnologică a sistemului electroenergetic. Sistemul electroenergetic şi componentele acestuia (linii electrice, pilonii, staţiile electrice, ş.a., reprezintă o sursă de pericol sporit, motiv pentru care legiuitorul a impus norme, reglementări şi cerinţe specifice, în scopul evitării deranjamentelor tehnologice ce ar perturba activitatea sistemului energetic cu consecinţe materiale atât pentru operatorii de sistem, cât şi faţă de consumatorul final, iar din punct de vedere securităţii - evitarea accidentelor, traumelor şi chiar decesului persoanelor în data de 20.07.2025 s-a declanşat avaria pe linia electrică aeriană [LEA] de tensiune înaltă 110 kV Orhei-Cinişeuţi. în scopul verificării cauzei declanşării avariei, în data de 28.07.2025 angajații Î.S. "Moldelectrica" au efectuat examinarea vizuală a LEA 110 kV Orhei - Cinişeuţi. în urma examinării s-a constatat că, distanţa de la arborii care creşteau sub linie până şi la conductoare era de doar 30-40 cm. Astfel, în scopul prevenirii unor noi avarii şi asigurării bunei funcţionări a sistemului energetic al ţării, şi înlăturarea pericolului la care se expun locuitorii localităţilor din preajmă, a apărut necesitatea intervenirii de urgenţă în scopul defrişării arborilor şi arboretului din zona dc protecţie a LEA 110 kV Orhei - Cinişeuţi. în următoarele zile 29-31.07.2025 echipa Serviciului liniei electrice a ÎS „Moldelectrica au efectuat lucrări de tăiere la LEA 110 kV Orhei - Cinişeuţi, în deschiderea 135-136 s, Chiperceni r-nul Orhei.

Indică că, respectarea obligațiilor legale privind gestiunea rețelelor electrice: Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) lit. b] şi lit. n] din Legea nr. 107/2016 privind energia electrică (Legea nr. 107/2016] în redacţia de la data de 31.07.2025, „ Operatorul sistemului de transport trebuie să îndeplinească următoarele funcții şi obligații: să exploateze, să întrețină, să modernizeze şi să dezvolte rețelele electrice de transport în condiţii de securitate, de fiabilitate si de eficientă, cu respectarea pre vederilor menite să asigure protecția mediului, să efectueze lucrări de defrișare sau tăieri de modelare a vegetaţiei pentru crearea şi menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice, conform actelor normative prevăzute de lege."

Menționează că, stabilirea zonei de protecţie a reţelelor electrice Potrivit art. 2 din Legea nr. 107/2016 „zonă de protecţie a reţelelor electrice- zonă adiacentă reţelelor electrice, cu condiţii deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului reţelei electrice şi în jurul altor obiecte ale reţelei electrice, în limitele căreia, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecţia reţelelor electrice, se introduc interdicţii privind accesul persoanelor, efectuarea lucrărilor stabilite şi regimul construcţiilor în scopul asigurării condiţiilor normale de exploatare şi al excluderii posibilităţii de deteriorare a reţelelor electricei. De asemenea art. 62 alin. (1) din

aceiaşi lege indică „Pentru a se asigura protecţia şi funcţionarea normală a reţelelor electrice, pentru a se e vita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor şi a mediului, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecţia reţelelor electrice, se stabilesc zone de protecţie a reţelelor electrice. Reieşind din prevederile legale citate supra, prin Hotărârea Guvernului nr. 852/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor electrice (Regulamentul nr. 852/2024), în scopul asigurării integrităţii şi protecţiei reţelelor electrice, asigurarea funcţionării şi exploatării normale a reţelelor electrice, prevenirea accidentelor, a pericolelor pentru persoane, bunuri şi mediu [p. 1 din Regulament], au fost stabilite un şir de reguli referitor la zonele de protecţie a reţelelor electrice. Astfel, potrivit pct. 13 „Pentru LEA, zona de protecţie a reţelelor electrice, precum şi a liniei electrice ce aparţine producătorului sau consumatorului noncasnic este zona de-a lungul LEA, constituită din terenul şi spaţiul aerian limitate de planurile verticale, depărtate din ambele părţi ale liniei electrice de la conductoarele extreme fără devieri după cum urmează: 13.6. LEA de tensiune nominală 110 kV- 20 mj. Respectiv, potrivit pct. 40, pct. 41 şi pct. 43 din Regulamentul nr. 852/2024 indică, „ 40, în zonele de protecţie a reţelelor electrice, de-a lungul LEA ce traversează fondul forestier şi pe terenurile din afara fondului forestier, operatorii de sistem sunt obligați să efectueze lucrări de defrişare sau tăieri de modelare a vegetaţiei forestiere, pentru crearea şi menţinerea distanţei de apropiere faţă de reţelele electrice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire ta energia electrică. Prin amenajarea culoarelor de trecere ale LEA, operatorul de sistem este obligat: să întreţină culoarele de trecere ale LE A în stare de siguranţă contra incendiilor; Să menţină lăţimea culoarelor de trecere ale LEA în limitele prevăzute de proiectele de construcţie ale reţelelor electrice, prin tăierea vegetaţiei forestiere şi prin alte metode; să efectueze lucrări silvo-tehnice de curăţare sanitară până la 1/3 din coronamentul arborilor care cresc alături de culoarele de trecere ale LEA şi prezintă pericol, prin căderea acestora peste conductoare, stâlpi şi alte elemente ale reţelelor electrice. Lucrările de prevenire a avariilor sau de lichidare a consecinţelor a variilor în reţelele electrice se efectuează în orice timp al anului, fără acordul deţinătorilor de terenuri, cu notificarea obligatorie a acestora despre lucrările executate, după finalizarea lucrărilor respective. Deţinătorii de terenuri sunt obligaţi să permită accesul personalului şi al mecanismelor la reţelele electrice. în scopul prevenirii şi/sau lichidării consecinţelor a variilor în reţelele electricei. Respectiv, imediat cum a fost identificată cauza producerii avariilor - copaci apropiaţi de LEA 110kV la distanţa inadmisibilă, cu pericol de străpungere, în scopul prevenirii avariilor cauzate de vegetaţia care creşte în imediata apropiere a LEA, Î.S. „Moldelectrica” a purces la înlăturarea acestei cauze prin tăierii arborilor şi arboretului din zona de protecţie a LEA 110 kV, aplicând ca atare prevederile pct. 43 Regulamentul nr. 852/2024, expus supra.

În context se remarcă, că materialele dosarului contravențional conțin anexat răspunsul Agenţiei de mediu nr, 19/788/2025 din data de 05.08.2025, adresată Inspecţiei pentru Protecţia Mediului Orhei, prin care Agenţia comunică faptul „că în extravilanul sat. Chiperceni, r-nul Orhei a fost eliberată notificare conform în art. $26^1$ alin. (3), lit. d) tăieri în vegetația forestieră provenită din lăstari şi seminţe, aflată în afara plantaţiilor forestiere proiectate (în zonele de

protecţie a liniilor de transport al energiei electrice{..] .

Totodată, prin actul de inspectare nr. 035363 din data de 31.07.2025, perfectat de către Inspectorul de mediu în prezenţa dlui Petru Veveriţă - specialist regimul funciar al primăriei Chiperceni, primăria a fost obligată de a evacua masa lemnoasă, a salubriza terenul de sub reţelele electrice şi de a respecta legislaţia de mediu. Respectiv prin „Calculul cuantumului prejudiciului" perfectat de Şeful Direcţiei Inspecţiei pentru protecţia mediului Orhei se confirmă că masa lemnoasă a fost ridicată de către primăria Chiperceni, care prin scrisoarea nr. 196 din data de 22.08.2025 anexat la materialele dosarului contravenţional, comunică Inspectoratului pentru Protecţia Mediului, „că situaţia prezentei cauze să fie considerată consumată de drept, Primăria Chiperceni neavând careva pretenţii suplimentarei Suplimentar menţionăm că despre acest act, reprezentanţii Contravenientului au luat act în procesul studierii dosarului contravenţional, actul fiind perfectat în lipsa reprezentaţilor Î.S. „Moldelectrica”, fără anexarea la materialele dosarului contravenţional a careva probe, care obiectiv ar demonstra existenţa şi grosimea cioatelor „identificate" de inspectorul de mediu. Calculul cuantumului prejudiciului a fost efectuat de către Inspecţia pentru protecţia mediului Orhei conform „anexei nr. 1 din Codul silvic al Republicii Moldova nr. 69 din 28.03.2024.” în context remarcăm, că Codul silvic al Republicii Moldova nr. 69 din 28.03.2024 NU conţine careva anexe.

Prin urmare, activitatea Î.S. „Moldelectrica", de defrișare a arborilor şi arboretului din zona de protecție a LEA 110kV a fost legală, necesară şi proporțională, având ca scop prevenirea unui risc major asupra siguranței sistemului electroenergetic al țării şi a vieții cetățenilor localităților din apropiere, fără a fi prejudiciat interesul public.

Într-o altă ordine de idei, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 040134 din data de 03.09.2025 se invocă „încălcarea art. 40 din Legea nr. 1515/XH din 16.06.1993 privind protecţia mediului înconjurător. Î.S. „Moldelectrica" consideră nefondate şi neclare acuzările aduse, din următoarele considerente: Potrivit art. 40 din Legea nr. 1515/XII din 16.06.1993 privind protecţia mediului înconjurător (Legea nr.1515/1993] „Este interzisă şi se sancționează, conform legii, vătămarea sau tăierea arborilor, a altor tipuri de vegetaţie din fondul forestier şi din afara fondului forestier fără autorizaţia eliberată de Agenţia de Mediu, în conformitate cu prevederile Legii regnului vegetal nr. 239/2007. Trecând în revistă prevederile Legii regnului vegetal nr. 239/2007 [Legea nr. 239/2007],în vederea identificării necesităţii obţinerii de la Agenţia de Mediu a Autorizaţiei, se constată că respectiva Lege stabileşte cazurile în care Agenţia de Mediu eliberează Autorizaţii - doar în scopul colectării obiectelor regnului vegetal şi recoltării masei lemnoase - art. 21, art. 26 şi art. 27. Î.S. „Moldelectrica” a efectuat tăierile arborilor şi arboretului din zona de protecţie pentru a asigura securitatea a LEA 10kV şi nu pentru recoltarea masei lemnoase.

Consideră că, cum au menționat supra, Agenţia de mediu, prin scrisoarea nr. 19/788/2025 din data de 05.08.2025, a comunicat Inspecţiei pentru Protecţia Mediului Orhei, „căîn extravilanul sat. Chiperceni, r-nul Orhei a fost eliberată notificare conform în art. 261 alin. (3) lit.

d) tăieri în vegetația forestieră provenită din lăstari şi seminţe, aflată în afara plantațiilor forestiere proiectate în zonele de protecție a liniilor de transport al energiei electrice. Prin urmare, încălcarea invocată de agentul constatator nu corespunde stării de fapt, or lucrările de tăieri în zonele de protecție a liniilor de transport al energiei electrice" au fost notificate Agenției. Suplimentar acestui fapt, potrivit prevederile pct. 43 din Regulamentul nr. 852/2024 „Lucrările de prevenire a avariilor sau de lichidare a consecinţelor avariilor în reţelele electrice se efectuează în orice timp al anului, fără acordul deţinătorilor de terenuri, cu notificarea obligatorie a acestora despre lucrările executate, după finalizarea lucrărilor respective. La caz se atestă, că primăria a fost notificată despre lucrările efectuate, iar masa lemnoasă derivată din tăierile efectuate de Î.S. „Moldelectrica", a fost ridicată de primărie.

Mai indică, astfel, încălcarea invocată de către agentul constatator al Inspectoratului pentru protecția mediului Orhei, Mudrea Vitalie în Procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 040134 din data de 03.09.2025 nu corespunde principiilor legalităţii şi dreptăţii stabilite de legislaţia contravențională. Lipsa vinovăţiei Î.S. „Moldelectrica” şi a elementului de "ilegalitate" conţinut la articolul 122 Cod Contravenţional: Conform art. 17 alin. [1] din Codul contravențional „O persoană juridică, cu excepţia autorităţilor publice, este pasibilă de răspundere contravențională pentru o faptă pre văzută de prezentul cod dacă: a] aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicţii privind efectuarea unei anumite activităţi sau a efectuat o activitate ce nu corespunde actelor sale de constituire sau scopurilor sale declarate.

La caz se atestă existenţa cadrului legal care obligă Î.S. „Moldelectrica” de a efectua lucrările de defrişare pentru crearea şi menţinerea distanţei de apropiere faţă de reţelele electrice, de asemenea a fost confirmat obligaţia ÎS „Moldelectrica" de a interveni în vederea înlăturării pericolului generat de vegetaţia care a ajuns în imediata apropiere de conductoarele LEA 110 kV Orhei - Cinişeuţi, fapt care a generat stare de avarie şi care a impus întreprinderea de a lua măsuri urgente de defrişare a acestor arbori. Totodată în procesul efectuării lucrărilor nu au fost cauzate prejudicii persoanelor fizice, precum şi a lipsit pericolul unui dezastru ecologic ori social. Suplimentar asigurarea bunei şi sigurei funcţionări a LEA 110 kV Orhei - Cinişeuţi nu putea fi atins decât prin tăierea vegetaţiei care creştea în zona de protecţie a LEA, iar masa lemnoasă a fost ridicată de autoritatea publică locală, pe teritoriul căreia au fost executate lucrările. Î.S. "Moldelectrica” nu întrunește condițiile prevăzute la art. 21, art. 26 şi art. 27 din Legea nr. 239/2007, şi anume - colectarea obiectelor regnului vegetal şi recoltarea masei lemnoase.

Indică petentul că, având în vedere existența competențelor acordate prin lege operatorului de sistem de transport - Î.S. „Moldelectrica”, caracterul legal şi justificat al intervenției efectuate de către Î.S. „Moldelectrica", lipsa altor posibilităţi de înlăturare a pericolului care afecta linia electrică aeriană de tensiune înaltă 110 kV Qrhei-Cinişeuţi, lipsa probelor care ar demonstra vinovăţia şi caracterul ilegal al acţiunilor Î.S. „Moldelectrica”, caracterul vag şi neclar al acuzaţiilor aduse, solicită admiterea contestației cu anularea

Procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 040134 din data de 03.09.2025, emis de agentul constatator Inspectorul principal de Stat al Inspectoratului pentru protecţia mediului Orhei Mudrea Vitalie, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa întreprinderii de Stat „Moldelectrica", din motivul lipsei faptei contravenţiei și restituirea sumei de 7 500,00 lei achitate cu titlu de amendă, cu aplicarea prevederilor legale privind rambursarea sumelor plătite necuvenit.

**3.** În ședința de judecată, reprezentantul petiționarului, ÎS ”Moldelectrica”, Ion Agachi, a susținut contestația în sensul formulat, solicitînd admiterea contestației se dispune în sensul formulat. La data de 20.07.2025 s-a declanșat o avarie pe linia electrică aeriană de tensiune înaltă Orhei–Cinișeuți. În vederea verificării cauzei declanșării avariei, angajații Î.S. „Moldelectrica” au efectuat o examinare vizuală, iar în urma acesteia s-a constatat că distanța dintre arborii care creșteau sub linie și conductoare era de doar 30–40 cm. Prin urmare, pentru prevenirea unor noi avarii, pentru asigurarea bunei funcționări a sistemului energetic național și pentru înlăturarea pericolului la care erau expuși locuitorii din localitățile din preajmă, s-a impus intervenția de urgență în vederea defrișării arborilor și a arboretului din zona de protecție. În perioada 29.07.2025–31.07.2025, serviciul liniei electrice al Î.S. „Moldelectrica” a executat lucrări de tăiere de modelare a vegetației pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice, conform actelor normative în vigoare. Potrivit art. 2 din Legea nr. 107/2016, zona de protecție a rețelei electrice reprezintă zona adiacentă rețelelor electrice, caracterizată prin condiții deosebite de utilizare, stabilită de-a lungul traseului rețelei electrice și în jurul altor obiecte ale acesteia. În limitele acestei zone, în conformitate cu Regulamentul privind protecția rețelelor electrice, se instituie interdicții privind accesul persoanelor, efectuarea anumitor lucrări și regimul construcțiilor, în scopul asigurării exploatării normale și al prevenirii deteriorării rețelelor electrice. Operatorii de sistem au obligația legală de a efectua lucrări de defrișare sau de tăiere de modelare a vegetației forestiere pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice. În sprijinul acestor prevederi se aplică și Hotărârea Guvernului nr. 852/2024 privind aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor electrice. În conformitate cu pct. 40, pct. 41 și pct. 43 din Regulamentul nr. 852/2024. A mai adăugat că, achitarea în termenul stabilit nu reprezintă o recunoaștere a vinovăției. În cazul în care contestația va fi admisă, solicită restituirea sumei achitate, cu aplicarea prevederilor legale privind rambursarea sumelor plătite necuvenit. Se cunoaște faptul că, în situația în care contestația va fi respinsă, amenda trebuie achitată integral. Lucrările au fost efectuate conform prevederilor legale aplicabile, motiv pentru care întreprinderea nu ar fi trebuit sancționată pentru obligații pe care le-a respectat.

**4.** Agentul constatator al Inspectoratului IPM Orhei, Vitalie Mudrea, a solicitat respingerea contestației. Lucrările au fost într-adevăr efectuate în baza regulamentului de care dispune întreprinderea, însă în Regulament nu este indicat că aceasta are dreptul de a executa orice lucrări fără autorizație, inclusiv fără autorizația Agenției de Mediu. Într-adevăr, a avut loc o avariere la data de 20.07.2025, însă angajații au efectuat verificările abia la data de 28.07.2025, fiind necesară efectuarea unei notificări imediate pentru realizarea lucrărilor. Primăria a fost înștiințată despre aceste lucrări, însă la Inspectoratul pentru Protecția Mediului nu a parvenit nicio notificare. Se consideră că, în baza materialelor acumulate, a fost demonstrată vinovăția

Î.S. „Moldelectrica”. La materialele cauzei sunt anexate înscrisurile relevante, iar reprezentanților le-au fost explicate drepturile și obligațiile, aceștia având posibilitatea de a contesta dacă nu erau de acord. Totuși, întrucât întreprinderea a achitat amenda, se consideră că și-a recunoscut pe deplin vinovăția.

**5.** Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanță de judecată consideră necesar de a respinge contestația înaintată de Î.S. „Moldelectrica”, asupra deciziei de sancționare, întocmită în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 040134 din 03.09.2025, în baza art. 122 alin. (1) codul Contravențional, agent constatator Mudrea Vitalie, din următoarele considerente.

**6.** Conform art. 8 din Codul contravențional, Persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie; este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

**7.** Conform art. 10 din Cocul contravențional RM – constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

**8.** Conform art. 14 alin. (1) din Codul contravențional – Contravenţia se săvîrşeşte cu intenţie sau din imprudenţă.

**9.** Conform art. 14 alin.(2) din Cocul contravențional- Contravenţia se consideră săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.

**10.** Instanța reține că, în conformitate cu art. 405 alin. (1) din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art. 95, 109 –112, art.113 alin.(1)–(6), art.114 alin.(1), (2), (4) şi (5), art.115, 117–119, **120–126**, 1262, 1263, 127–130, 132–154, 1541, art.155 alin.(1), art.1552 alin.(3), art.156, 182 şi art.349 alin.(6), se constată şi se examinează de către Inspectoratul pentru Protecţia Mediului.

**11.** Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.$447^1$ alin.(8).

**12.** Inițial, instanţa de judecată apreciază, prin prisma art. 448 din Codul contravențional, că decizia de sancționare datează cu 03.09.2025, fiind întocmită în prezența persoanei fizice cu drept de reprezentare, jurist consultant, Mînzat Lilia în baza procurii nr.46-39/133 din 14.01.2025, a contravenientului Î.S. „Moldelectrica”, iar, contestația examinată, este depusă în termen, cu respectare normei legale sus citate.

**13.** Reieșind din materialul contravențional, s-a constatat că, la 31.07.2025, în jurul orei 12:30, către IPM Orhei, a parvenit un apel telefonic de la primarul com. Chiperceni, r-nul Orhei,

precum că în apropierea satului au loc tăieri de arbori fișa de protecție. În ca rul controlului cu ieșire la fața locului, sa constatat că o echipă din cadrul Î.S. „Moldelectrica”, efectuau lucrări de întreținere a liniilor de înaltă tensiune de 110/kw. Lucrările constatau în tăierea arborilor și arbuștilor. Din cele relatate de către șeful de echipă, lucrările au fost executate în perioada 28.07.2025-31.07.2025. Actele permisive graficului și timpul lucrărilor, fiind la inginerul șef care nu se afla la locului și urma să le prezinte ulterior, astfel Î.S. „Moldelectrica”, a încălcat prevederile art. 40 din Legea 1515 cu privire la protecția mediului înconjurător.

**14.** În acest sens, fiind întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 040134 din 03.09.2025, în baza art. 122 alin. (1) din Codul contravențional.

**15.** Conform art. 122 alin. (1) din Codul contravenţional, Tăierea ilegală sau vătămarea arborilor şi arbuştilor pînă la gradul de încetare a creşterii lor ori vătămarea arborilor şi arbuştilor care nu întrerupe creşterea lor se sancţionează cu amendă de la 50 la 100 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 300 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

**16.** În această ordine de idei, urmează a fi notat că, în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, cauza Zillberberg contra Republicii Moldova din 1 februarie 2005, cererea nr. 61821/00, de referinţă în partea ce ţine de aplicabilitatea art. 6 „Dreptul la un proces echitabil din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale vis-a-vis de procesul contravenţional s-a statuat că, contravenţia în calitate de acţiune sau inacţiune ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege. prevăzută de Codul Contravenţional pasibilă de sancţiune contravenţională este de competenţa „ratione materiae" a Curţii şi respectiv, sunt aplicabile aceleaşi garanţii ale dreptului la un proces echitabil prevăzute de art. 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

**17.** Conform prevederilor art. 374 alin. (2) din Codul contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

**18.** Aceiaşi prevedere legală se conţin şi în dispoziţia art. 381 alin. (4) din Codul contravenţional, care statuează, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

**19.** Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

**20.** Conform art. 425 alin. (1), (2) din Codul contravenţional, probele sînt elemente de fapt,

dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei; În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate şi prezentate ca documentaţie pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentaţiei respective într-un format electronic uşor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple.

**21.** Reține instanța că conform prevederilor 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

**22.** Remarcă instanța că, contestația a fost depusă de către petiționarul Î.S. „Moldelectrica" care nu este de acord cu sancțiunea aplicată, solicitînd anularea procesului verbal și a deciziei agentului constatator de sancționare a sa cu încetarea procesului contravențional și restituirea sumei de 7 500,00 lei achitate cu titlu de amendă, cu aplicarea prevederilor legale privind rambursarea sumelor plătite necuvenit.

**23. Instanța identifică drept probe la caz:**

- conținutul dispoziției nr.45-50D din 31.07.2025, act de intervenție a echipei, în care sun invocate argumentele acestuia, (f.d. 10);

- conținutul raportului operativ privind funcționarea sistemului energetic Național din 20.07.2025, în care sun invocate argumentele acestuia privind intervenția echipelor tehnice, (f.d. 11-14);

- conținutul actului de inspectare nr.035363 din 31.07.2025, unde se indică că, la 31.07.2025, în jurul orei 12:30, către IPM Orhei, a parvenit un apel telefonic de la primarul com. Chiperceni, r-nul Orhei, precum că în apropierea satului au loc tăieri de arbori fișa de protecție. În cadrul controlului cu ieșire la fața locului, sa constatat că o echipă din cadrul Î.S. „Moldelectrica", efectuau lucrări de întreținere a liniilor de înaltă tensiune de 110/kw. Lucrările constatau în tăierea arborilor și arbuștilor. Din cele relatate de către șeful de echipă, lucrările au fost executate în perioada 28.07.2025-31.07.2025. Actele permisive graficului și timpul lucrărilor, sunt la inginerul șef care nu este la fața locului și urmează să le prezinte ulterior. Cazul fiind cercetat în continuare pentru stabilirea circumstanțelor (f. d. 24-25);

- conținutul copiei scrisorii Agenției de mediu nr.19/788/2025 din data de 05.08.2025, prin care a fost eliberată notificare conform art.$26^1$ alin. (3), lit. d), (f.d.17);

- calculul cuantumului prejudiciului, în care este indicată suma totală a prejudiciului de

14840,00 (f.d.18);

- conținutul scrisorii primăriei sat. Chiperceni, nr.196 din data de 22.08.2025, către IPM Orhei și Î.S. „Moldelectrica" prin care a comunicat că careva pretenții suplimentare nu are, (f.d.19);

- Copia ordinului de plată nr.2772 din 05.09.2025, prin care se confirmă achitarea de către Î.S. „Moldelectrica", în sumă de 7500,00 lei, (f.d.20);

- Copia Extrasului din Registru de Stat al persoanelor juridice nr.614358 din 09.09.2025, (f.d.21);

-Procesul verbal cu privire la contravenție nr.040134 din 03.09.2025, întocmit în privința lui Î.S. „Moldelectrica", în baza art. 122 alin. (1) din Codul contravențional, prin care i-a fost aplicată amendă în mărime de 300 u.c., ce constituie suma de 15000, 00 lei. (f.d.23);

- conținutul procesului verbal de audiere a martorului, Corcimariuc Serghei, angajat în calitate de electromontor, a comunicat că, în perioada 29.07.2025-31.07.2025., a efectuat lucrări de întreținere prin tăierea arborilor și arbuștilor din zona de protecție a rețelelor de 110 kw din apropierea sat. Chiperceni, r-nul Orhei, lucrările fiind efectuate în baza regulamentului și graficului de întreținere , (f.d.26);

- conținutul interpelării IPM Orhei nr.14-02/27 din 04.08.2025 către Agenția de mediu, privind obținerea actelor permisive de mediu, (f.d.27);

- conținutul copiei scrisorii Agenției de mediu nr.19/573/2025 din data de 30.04.2025, prin care a fost eliberată notificare conform art.$26^1$ alin. (3), lit. a), (f.d.29,30);

- conținutul notificării privind efectuarea lucrărilor de tăiere în vegetația forestieră aflată în zona de protecție a rețelelor electrice, cu anexă, (f.d.32);

- conținutul scrisorii al IP Orhei, sector nr. 3 Chiperceni, nr.34/4414547 din 01.08.2025, (f.d.34);

- conținutul informației despre infracțiuni și contravenții nr.6711 din 31.07.2025, (f.d.35);

Remarcă instanța asupra faptului că, potrivit conținutul actului de inspectare nr.035363 din 31.07.2025, unde se indică că, la 31.07.2025, în jurul orei 12:30, către IPM Orhei, a parvenit un apel telefonic de la primarul com. Chiperceni, r-nul Orhei, precum că în apropierea satului au loc tăieri de arbori fișa de protecție. În cadrul controlului cu ieșire la fața locului, sa constatat că o echipă din cadrul Î.S. „Moldelectrica", efectuau lucrări de întreținere a liniilor de înaltă tensiune de 110/kw. Lucrările constatau în tăierea arborilor și arbuștilor. Din cele relatate de către șeful de echipă, lucrările au fost executate în perioada 28.07.2025-31.07.2025. Actele permisive graficului și timpul lucrărilor, fiind la inginerul șef care nu se afla la fața locului și urmând să le prezinte ulterior. Astfel Î.S. „Moldelectrica", a încălcat prevederile art. 40 din Legea 1515 cu privire la protecția mediului înconjurător, fiind întocmit procesul-verbal cu

privire la contravenție nr. 040134 din 03.09.2025, în baza art. 122 alin. (1) din Codul contravențional; precum și conținutului procesului-verbal de audiere a lui Corcimariuc Serghei, din care reiese că a comunicat că, în perioada 29.07.2025-31.07.2025, a efectuat lucrări de întreținere prin tăierea arborilor și arbuștilor din zona de protecție din partea de nord de sub linia înaltă de tensiune de 110 kw din apropierea sat. Chiperceni, r-nul Orhei, lucrările fiind efectuate în baza regulamentului și graficului de întreținere, (f.d.26), or notificarea prezentată este a ÎCS "Premier Energy Distribution" SA, care avea permisiunea pentru aceste lucrări.

În această ordine de idei, instanța de judecată, remarcă faptul că, acțiunile Î.S. „Moldelectrica", corect au fost încadrate în prevederile art. 122 alin. (1) din Codul Contravențional.

**24.** Conchide instanța că, în acest sens art. 10 din Codul contravențional, prevede expres că constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

**25.** Potrivit prevederilor art. 40 a Legii privind protecţia mediului înconjurător, nr. 1515-XII din 16.06.1993, *Este interzisă şi se sancţionează, conform legii, vătămarea sau tăierea fără autorizaţia autorităţii centrale pentru resursele naturale şi mediu a arborilor şi a altor tipuri de vegetaţie din păduri, din perdelele forestiere de protecţie, din zonele de protecţie a cîmpurilor, apelor rîurilor şi bazinelor acvatice şi din cele limitrofe căilor ferate, drumurilor şi din spaţiile verzi ale localităţilor urbane şi rurale, de pe terenurile proprietate privată, cu excepţia cazurilor în care dobîndirea dreptului de proprietate privată asupra terenului a avut loc ca rezultat al deetatizării proprietăţii publice, indiferent de succesiunea actelor juridice translative de proprietate, sau de pe terenurile din fondul forestier aflate în proprietate privată.*

**26.** Potrivit Legii privind administrarea şi deetatizarea proprietăţii publice nr. nr.121-XVI din 04.05.2007, prin noțiunea de *deetatizare a proprietăţii publice* se înțelege – activitate care include transmiterea patrimoniului public în proprietate privată în condiţiile prezentei legi (privatizare), precum şi transmiterea în concesiune, administrare fiduciară, transmiterea întreprinderilor de stat în proprietatea unităţilor administrativ-teritoriale, alte activităţi orientate spre diminuarea participării statului la administrarea proprietăţii;

**27.** Potrivit art. 4 alin. (1) a Legii menționate supra, raporturile ce ţin de administrarea şi deetatizarea proprietăţii publice sînt reglementate de legislaţia civilă, funciară, fiscală, de alte acte normative, precum şi de tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte.

**28.** Astfel, instanța de judecată, reține că, Î.S. „Moldelectrica" au fost efectuate lucrări de defrișare a arborilor aflați sub linia înaltă de tensiune de 110 kw, în extravilanul sat. Chiperceni, r-nul Orhei.

**29.** Însă, atât la întocmirea procesului verbal cât și la examinarea contestației împotriva procesului verbal cu privire la contravenție, Î.S. „Moldelectrica" nu a prezentat Inspectoratului de protecția mediului nici o notificare pentru efectuarea lucrărilor fără autorizație, limitându-se doar la explicații verbale.

**30.** Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor - verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa

importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul, (cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999).

**31.** În acest context, instanța enunță că, obiecțiile introduse prin intermediul contestației înaintate de către petiționar, nu pot fi reținute, în cadrul în care, fapta ilicită, conform gradului său de pericol social nu este prevăzută drept infracțiune. Totodată, trebuie reținut că, în genere, procesul - verbal cu privire la contravenţie fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumţii de autenticitate, veridicitate şi legalitate.

**32.** În acest sens este de remarcat că în jurisprudenţa CEDO s-a reţinut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenţiei. In aşa mod, Curtea a constatat anterior că prezumţiile de fapt si de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenţia nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depăşească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumţii, aceasta în limite rezonabile, ţinând cont de gravitatea faptelor şi păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franţei, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

**33.** Reieșind din cele sus invocate, cît și cumulînd întreg probatoriu existent la materialele cauzei, instanța de judecată consideră că petiționarul nu a prezentat probe pertinente care ar confirma necesitatea anulării sancțiunii, sau care ar servi temei de identificare a unui probatoriu suplimentar.

**34.** Cumulînd cele sus identificate instanța consideră necesar de a respinge contestaţia înaintată de Î.S. „Moldelectrica" asupra Decizie de sancționare, aplicată în baza procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 040134 din 03.09.2025, întocmit în baza art. 122 alin. (1) din Codul contravențional RM.

În baza celor expuse şi în conformitate cu art. art. 448, 460-462 din Codul contravențional, instanţa de judecată, -

**h o t ă r ă ș t e**

Se respinge, ca fiind neîntemeiată, contestația depusă de Î.S. „Moldelectrica" împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 040134 din 03.09.2025, încheiat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului, agent constatator Mudrea Vitalie, în baza art. 122 alin. (1) din Codul contravențional și a deciziei de sancționare contravențională.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

**Președintele ședinței, Judecătorul /semnătura/ Iurie MOVILĂ**

**copia corespunde originalului, judecător Iurie MOVILĂ**